

31990R1210

11.5.1990

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 120/1

**NÕUKOGU MÄÄRUS (EMÜ) nr 1210/90,
7. mai 1990,**

Euroopa Keskkonnaagentuuri ja Euroopa keskkonnateabe- ja -vaatlusõrgu asutamise kohta

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 130s,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽²⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

ning arvestades, et:

asutamislepinguga on ette nähtud ühenduse keskkonnapoliitika arendamine ja rakendamine ning sätestatud eesmärgid ja põhimõtted, mis peaksid seda poliitikat reguleerima;

keskkonnakaitse nõuded on osa teistest ühenduse tegevuse põhisuundadest;

vastavalt asutamislepingu artiklile 130r võtab ühendus oma keskkonnavalase tegevuse ettevalmistamisel muu hulgas arvesse tema kasutuses olevaid teaduslikke ja tehnilisi andmeid;

vastavalt otsusele 85/338/EMÜ ⁽⁴⁾ on komisjon käivitanud tööprogrammi, mis sisaldab eksperimentaalprojekti, et ühenduse keskkonnaseisundi ja loodusressursside kohta teavet koguda, seda korrastada ning tagada selle kooskõlastatus; praegu on asjakohane võtta vastu vajalikud otsused alalise keskkonnateabe- ja -vaatlussüsteemi kohta;

keskkonna kohta andmete kogumist, töötlemist ja analüüsi Euroopa tasandil on vaja, et anda objektiivset, usaldusväärset ja võrreldavat teavet, mis võimaldaks ühendusel ja liikmesriikidel

võtta vajalikke meetmeid keskkonna kaitseks, hinnata nende meetmete tulemusi ning tagada avalikkuse küllaldane informeeritus keskkonna seisundist;

ühenduses ja liikmesriikides on juba olemas sellist teavet ja teenuseid pakkuvad asutused;

need peaksid moodustama Euroopa keskkonnateabe- ja -vaatlusõrgu asutamise aluse, mida ühenduse tasandil koordineeriks Euroopa Keskkonnaagentuur;

agentuur peaks tegema koostööd ühenduse tasandil olemasolevate struktuuridega, et komisjonil oleks võimalus tagada ühenduse keskkonnavalaste õigusaktide kohaldamine täies ulatuses;

sellise agentuuri staatus ja struktuur peaksid vastama sellelt oodatavate tulemuste objektiivsele iseloomule ning võimaldama täita tema ülesandeid tihedas koostöös olemasolevate riiklike ja rahvusvaheliste asutustega;

agentuur peaks olema juriidiliselt iseseisev ning säilitama samas tihedad sidemed ühenduse institutsioonide ja liikmesriikidega;

on soovitatav ette näha, et agentuur oleks teiste maade ja ühenduse vahel sõlmitavate lepingute alusel avatud nendele maadele, mis jagavad ühenduse ja liikmesriikide huvi agentuuri eesmärkide vastu;

agentuuri edasiste ülesannete üle otsustamise käigus tuleks käesolev määrus kahe aasta pärast läbi vaadata,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Käesoleva määrusega asutatakse Euroopa Keskkonnaagentuur ning seatakse eesmärgiks luua Euroopa keskkonnateabe- ja -vaatlusõrk.

⁽¹⁾ EÜT C 217, 23.8.1989, lk 7.

⁽²⁾ EÜT C 96, 17.4.1990.

⁽³⁾ EÜT C 56, 7.3.1990, lk 20.

⁽⁴⁾ EÜT L 176, 6.7.1985, lk 14.

2. Et saavutada asutamislepingus ja ühenduse järgnevatel keskkonnaalastes tegevusprogrammides sätestatud eesmärgi keskonna kaitsmisel ja parandamisel, seatakse eesmärgiks anda ühendusele ja liikmesriikidele:

— objektiivset, usaldusväärset ja võrreldavat teavet Euroopa tasandil, mis võimaldaks neil võtta vajalikke keskkonnakaitsemeetmeid, hinnata nende meetmete tulemusi ja tagada avalikkuse küllaldane informeeritus keskkonna seisundist,

— sel eesmärgil vajalikku tehnilist ja teaduslikku tuge.

Artikkel 2

Artiklis 1 sätestatud eesmärgi saavutamisel on agentuuri ülesandeks:

i) asutada koostöös liikmesriikidega artiklis 4 nimetatud võrk ning koordineerida selle tegevust. Seejuures vastutab agentuur andmete kogumise, töötlemise ja analüüsi eest, eriti artiklis 3 nimetatud valdkondades. Agentuur vastutab ka otsusega 85/338/EMÜ alustatud töö jätkamise eest;

ii) anda ühendusele ja liikmesriikidele objektiivset teavet, mida on vaja aruka ja tõhusa keskkonnapoliitika kujundamiseks ja rakendamiseks; anda sel eesmärgil komisjonile eriti sellist teavet, mida on vaja, et edukalt täita oma ülesandeid keskkonnaalaste meetmete ja õigusaktide vajaduse väljaselgitamisel, ettevalmistamisel ja hindamisel;

iii) talletada, võrrelda ja hinnata andmeid keskkonna seisundi kohta, koostada ekspertaruandeid ühenduse territooriumil keskkonna kvaliteedi, tundlikkuse ning koormuse kohta, näha ette keskkonnaandmete ühtsed hindamiskriteeriumid kõikides liikmesriikides. Komisjon kasutab seda teavet, et tagada ühenduse keskkonnaalaste õigusaktide rakendamine;

iv) kaasa aidata, et keskkonnaalased andmed oleksid Euroopa tasandil võrreldavad ning vajaduse korral soodustada mõõtmismeetodite ühtlustamist asjakohaste vahenditega;

v) soodustada Euroopa keskkonnateabe lülitamist sellistes rahvusvahelistes keskkonnaseire programmidesse, mida on koostanud näiteks Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni ja selle spetsialiseeritud asutused;

vi) tagada usaldusväärse keskkonnateabe ulatuslikku levitamist. Lisaks sellele avaldab agentuur iga kolme aasta järel aruande keskkonna seisundi kohta;

vii) stimuleerida keskkonnaalase prognoosimismetoodika arendamist ja rakendamist, et oleks võimalik õigeaegselt võtta kohaseid ennetavaid meetmeid;

viii) stimuleerida keskkonnale tekitatud kahju ning keskkonnaalaste ennetus-, kaitse- ja taastusabinõude maksumuse hindamismeetodite arendamist;

ix) stimuleerida teabevahetust parima kättesaadava tehnoloogia abil, et ennetada või vähendada keskkonnale tekitatavat kahju;

x) teha koostööd artiklis 15 nimetatud asutuste ja programmidega.

Artikkel 3

1. Agentuuri põhiline tegevus hõlmab võimalikult paljusid valdkondi, mis võimaldavad tal koguda teavet keskkonna hetke- ja tulevikuseisundi kirjeldamiseks, lähtudes järgmistest vaatepunktidest:

i) keskkonna kvaliteet;

ii) keskkonna koormus;

iii) keskkonna tundlikkus.

2. Agentuur annab teavet, mida saab vahetult kasutada ühenduse keskkonnapoliitika rakendamisel.

Esmatähtsaks peetakse järgmisi töövaldkondi:

— õhu kvaliteet ja paisangud atmosfääri,

— vee kvaliteet, saasteained ja veeresursid,

— mulla, loomade ja taimede ning biotoopide seisund,

— maakasutus ja loodusressursid,

— jäätmekorraldus,

— müra,

— keskkonnaohtlikud keemilised ained,

— rannikualade kaitse.

Eriti käsitletakse piiriüleiseid, mitut riiki haaravaid ning globaalseid ilminguid.

Arvesse võetakse ka sotsiaal-majanduslikku dimensiooni.

Agentuur püüab tagada, et tema tegevus ei kattuks teiste institutsioonide ja asutuste senise tegevusega.

Artikkel 4

1. Võrku kuuluvad:

— riikide teabevõrkude põhiosad,

— riikide teabekeskused,

— teemakeskused.

2. Et võrgu saaks võimalikult kiiresti ja tõhusalt luua, teatavad liikmesriigid kuu kuu jooksul käesoleva määruse jõustumisest agentuurile oma siseriiklike keskkonnateabe võrkude põhiosadest,

eriti artikli 3 lõikes 2 viidatud esmatahtsates valdkondades, sealhulgas mis tahes institutsioonidest, mis liikmesriikide hinnangul võiksid agentuuri tegevusele kaasa aidata, võttes arvesse vajadust tagada oma territooriumi võimalikult lai geograafiline hõlmatu.

3. Liikmesriigid võivad määrata lõikes 2 viidatud institutsioonide või teiste oma territooriumil asuvate organisatsioonide hulgas "riigi keskuse", mis kooskõlastab ja/või edastab teavet, mida tuleb riiklikul tasandil anda agentuurile ja võrku kuuluvatele institutsioonidele või asutustele, sealhulgas lõikes 4 viidatud teemakeskustele.

4. Samuti võivad liikmesriigid lõikes 2 sätestatud aja jooksul kindlaks määrata institutsioonid või muud oma territooriumil asutatud organisatsioonid, millele usaldada koostöö agentuuriga teatavate erilist huvi pakkuvate teemade puhul. Sel viisil kindlaks määratud institutsioonil peaks olema õigus sõlmida agentuuriga leping võrgu temaatilise keskusena tegutsemise kohta konkreetsete ülesannete täitmisel teatavas geograafilises piirkonnas. Need keskused teevad koostööd teiste võrku kuuluvate institutsioonidega.

5. Kuue kuu jooksul alates lõikes 2 viidatud teabe saamisest kinnitab agentuur haldusnõukogu otsuse alusel ja artiklis 5 viidatud korras võrgu põhiosad.

Teemakeskused määratakse artikli 8 lõikes 1 määratletud viisil moodustatud haldusnõukogu liikmete ühehääle otsusega ajaks, mis ei ületa ühegi artikli 8 lõikes 4 nimetatud mitmeaastase tööprogrammi kestust. Määratud institutsioonide volitusi võib pikendada.

6. Teemakeskuste konkreetsete ülesannete jaotus esitatakse artikli 8 lõikes 4 nimetatud agentuuri mitmeaastases tööprogrammis.

7. Pidades eriti silmas mitmeaastast tööprogrammi, vaatab agentuur regulaarselt läbi lõikes 2 viidatud võrgu osad ning teeb neis võimalikud muudatused, mida haldusnõukogu on liikmesriikide poolt uusi määramisi arvestades otsustanud teha.

Artikkel 5

Agentuur võib vastavalt artiklile 4 võrku kuuluvate institutsioonide ja asutustega vajaliku koostöökorralduste, eriti lepingute suhtes kokku leppida, et nad saaksid agentuuri poolt neile usaldatud ülesandeid edukalt täita. Oma territooriumil asuvate riiklike institutsioonide ja organisatsioonide puhul võib liikmesriik ette näha, et sellist koostööd agentuuriga tehakse kokkuleppel riigi keskusena.

Artikkel 6

Agentuurile antavaid või sealt lähtuvaid keskkonnaalaseid andmeid võib avaldada ja need tehakse avalikkusele kättesaadavaks vastavalt komisjoni ja liikmesriikide eeskirjadele informatsiooni, eriti konfidentsiaalse informatsiooni levitamise kohta.

Artikkel 7

Agentuur on juriidiline isik. Tal on kõikides liikmesriikides kõige laialdasem õigus- ja teovõime, mida vastavalt nende riikide seadustele antakse juriidilistele isikutele.

Artikkel 8

1. Agentuuril on haldusnõukogu, kuhu kuulub üks esindaja igast liikmesriigist ning kaks komisjoni esindajat.

Lisaks sellele määrab Euroopa Parlament haldusnõukogu liikmeteks kaks teadusega tegelevat keskkonnakaitse eriti pädevat spetsialisti, kes valitakse, arvestades nende võimalikku panust agentuuri töösse.

Haldusnõukogu igal liikmel võib olla asendusliige.

2. Haldusnõukogu valib oma liikmete hulgast esimehe kolmeks aastaks ja võtab vastu töökorra. Igal haldusnõukogu liikmel on üks hääl.

3. Haldusnõukogu otsuste vastuvõtmiseks on nõutav haldusnõukogu liikmete kahe kolmandiku hääleteenamus, välja arvatud artikli 4 lõike 5 teises lõigus nimetatud juhul.

4. Pärast konsulteerimist artiklis 10 nimetatud teadusliku komiteega ning komisjoni arvamuse saamist võtab haldusnõukogu artiklis 9 nimetatud tegevdirektori esitatud eelnõu alusel vastu artikli 3 lõikes 2 loetletud esmatahtsatele valdkondadele põhineva mitmeaastase tööprogrammi. Esimene mitmeaastane tööprogramm võetakse vastu üheksa kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest.

5. Pärast konsulteerimist teadusliku komiteega ning komisjoni arvamuse saamist võtab haldusnõukogu tegevdirektori esitatud eelnõu alusel vastu agentuuri iga-aastase tööprogrammi, mis kuulub mitmeaastase programmi raamesse. Aasta jooksul võib sama korda järgides programmi kohandada.

6. Hiljemalt iga aasta 31. jaanuariks võtab haldusnõukogu vastu iga-aastase koondaruande agentuuri tegevuse kohta. Tegevdirektor edastab selle Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja liikmesriikidele.

Artikkel 9

1. Agentuuri juhivad tegevdiriktor, kelle haldusnõukogu määrab komisjoni ettepanekul viieks aastaks ja teda saab ametisse tagasi nimetada. Tegevdiriktor on agentuuri seaduslik esindaja. Ta vastutab:

- haldusnõukogus vastuvõetud otsuste ja programmide nõuetekohase ettevalmistamise ja elluviimise eest,
- agentuuri igapäevase juhtimise eest,
- artiklites 12 ja 13 määratletud ülesannete täitmise eest,
- artikli 2 alapunktis vii nimetatud aruannete ettevalmistamise ja avaldamise eest,
- kõikide personaliküsimuste eest,
- artikli 8 lõigetes 4 ja 5 nimetatud ülesannete täitmise eest.

Agentuuri teadustöötajate töölevõtmisel taotleb ta artiklis 10 nimetatud teadusliku komitee arvamust.

2. Tegevdiriktor annab oma tegevusest aru haldusnõukogule.

Artikkel 10

1. Haldusnõukogu ja tegevdiriktorit abistab teaduskomitee, mis esitab oma arvamuse kõikidel käesolevas määruses ettenähtud juhtudel ning agentuuri teadustegevust puudutavas mis tahes küsimuses, mille talle esitab haldusnõukogu või tegevdiriktor.

Teaduskomitee arvamused avaldatakse.

2. Teaduskomitee koosneb üheksast liikmest, kes on eriti pädevad keskkonnaspetsialistid ning kelle haldusnõukogu määrab ametisse neljaks aastaks ja keda saab ühel korral tagasi nimetada. Komitee tegutseb vastavalt artikli 8 lõikes 2 nähtud töökorrale.

Artikkel 11

1. Igaks eelarveaastaks, mis ühtib kalendriaastaga, koostatakse agentuuri tulude ja kulude kalkulatsioon, mida arvestatakse agentuuri eelarve koostamisel.

2. Eelarve tulud ja kulud peavad olema tasakaalus.

3. Agentuuri tulud koosnevad Euroopa ühenduste üldeelarve osaks olevast ühenduse toetusest ja osutatud teenuste eest saadud tasudest; see ei piira teiste vahendite kasutamist.

4. Agentuuri kulud hõlmavad muu hulgas töötajate töötasusid, haldus- ja infrastruktuuri kulusid, tegevuskulusid ning kulusid, mis tulenevad võrku kuuluvate institutsioonide ja asutuste ning kolmandate isikute vahel sõlmitud lepingutest.

Artikkel 12

1. Iga aasta 31. märtsiks koostab tegevdiriktor agentuuri järgmise eelarveaasta tulude ja kulude kalkulatsiooni eelnõu ning edastab selle koos ametikohtade loeteluga haldusnõukogule.

2. Haldusnõukogu koostab kalkulatsiooni koos ametikohtade loeteluga ning edastab selle viivitamata komisjonile, kes teeb selle alusel vastavad kalkulatsioonid esialgses eelarve eelnõus, mille ta esitab nõukogule vastavalt asutamislepingu artiklile 203.

3. Haldusnõukogu võtab agentuuri eelarve vastu enne eelarveaasta algust, kohandades seda vastavalt vajadusele ühenduse toetust ja agentuuri muid vahendeid arvestades.

Artikkel 13

1. Tegevdiriktor vastutab agentuuri eelarve täitmise eest.

2. Järelevalve agentuuri poolt kohustuste võtmise ja kulutuste eest tasumise ning agentuuri kõigi tulude kindlakstegemise ja laekumise üle on sisekontrolöri ülesanne.

3. Iga aasta 31. märtsiks saadab tegevdiriktor komisjonile, haldusnõukogule ja Euroopa Kontrollikoja aruande agentuuri kõikide tulude ja kulude kohta eelmisel eelarveaastal. Euroopa Kontrollikoda vaatab need läbi vastavalt asutamislepingu artiklile 206a.

4. Tegevdiriktor vabaneb vastutusest eelarve täitmise eest haldusnõukogu vastava otsuse alusel.

Artikkel 14

Pärast Euroopa Kontrollikoja arvamuse saamist võtab haldusnõukogu vastu eelarvet käsitlevad sise-eeskirjad, millega nähakse ette eriti agentuuri eelarve koostamise ja täitmise kord.

Artikkel 15

1. Agentuur taotleb aktiivselt koostööd ühenduse teiste asutuste ja programmidega, eriti Ühisuuringute Keskuse, statistikaameti ning ühenduse keskkonnauuringute ja arenguprogrammidega. Eelkõige:

- hõlmab koostöö Ühisuuringute Keskusega ülesandeid, mis on sätestatud lisa punktis A,
- peab kooskõlastuste puhul Euroopa ühenduste statistikaametiga (Eurostat) ja Euroopa ühenduste statistikaprogrammiga järgima lisa punktis B esitatud juhiseid.

2. Agentuur teeb aktiivset koostööd ka teiste asutuste ja ühendustega nagu Euroopa Kosmoseagentuur, Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsioon, Euroopa Nõukogu ja Rahvusvaheline Energiaagentuur ning ka Ühinenud Rahvaste Organisatsioon ja selle spetsialiseeritud asutused, eriti Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Keskkonnaprogramm (UNEP), Maaailma Meteoroloogiaorganisatsioon ning Rahvusvaheline Aatomienergia Agentuur.

3. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud koostöö puhul peab eriti arvesse võtma vajadust vältida tegevuste kattumist.

Artikkel 16

Agentuuri suhtes kohaldatakse Euroopa ühenduste privileegide ja immuuniteetide protokoll.

Artikkel 17

Agentuuri töötajate kohta kehtivad määrused ja eeskirjad, mida kohaldatakse Euroopa ühenduste ametnike ja teiste teenistujate suhtes.

Agentuur kasutab oma töötajate suhtes ametisse nimetavale asutusele või ametiisikule antud volitusi.

Haldusnõukogu võtab kokkuleppel komisjoniga vastu vajalikud rakenduseeskirjad.

Artikkel 18

1. Agentuuri lepingulist vastutust reguleerib vastava lepingu suhtes kohaldatav õigus. Euroopa Ühenduste Kohtu pädevusse kuulub otsuste tegemine vastavalt agentuuri sõlmitud lepingus sisalduvale vahekohtuklauslile.

2. Lepinguvälise vastutuse korral hüvitab agentuur kõik kahjud, mida agentuur või selle teenistujad oma kohustuste täitmisel on tekitanud, vastavalt liikmesriikide seaduste ühistele üldpõhimõtetele.

Kõikide selliste kahjude hüvitamisega seotud vaidluste lahendamine kuulub kohtu pädevusse.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 7. mai 1990

Nõukogu nimel

eesistuja

G. COLLINS

3. Teenistujate vastutust agentuuri ees reguleerivad agentuuri töötajate suhtes kohaldatavad sätted.

Artikkel 19

Maadele, mis ei ole Euroopa ühenduste liikmed, aga jagavad ühenduste ja liikmesriikide huvi agentuuri eesmärkide vastu, on agentuur avatud lepingute kaudu, mis on nende ja ühenduse vahel sõlmitud, järgides asutamislepingu artiklis 228 sätestatud korda.

Artikkel 20

Hiljemalt kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumist ning pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga otsustab nõukogu käesoleva määrusega samadel alustel ning komisjoni asjakohaseid ettepanekuid sisaldava ettekande alusel agentuuri edasised ülesanded eriti järgmistes valdkondades:

- osalemine ühenduse keskkonnavalaste õigusaktide rakendamise jälgimisel koostöös komisjoni ja liikmesriikides olemasolevate pädevate asutustega,
- ökomärgiste ettevalmistamine ja kriteeriumide väljatöötamine nende omistamiseks keskkonnasõbralikele toodetele, tehnoloogiatele, kaupadele, teenustele ja programmidele, mis säästavad loodusressursse,
- keskkonnasõbralike tehnoloogiate ja protsesside ning nende kasutamise ja levitamise edendamine ühenduses ja kolmandates maades,
- keskkonnale avaldatava mõju hindamiskriteeriumide kehtestamine, pidades silmas direktiivi 85/337/EMÜ ⁽¹⁾ kohaldamist ja võimalikku läbivaatamist, nagu on ette nähtud selle artiklis 11.

Artikkel 21

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast seda, kui pädevad asutused on vastu võtnud otsuse agentuuri asukoha suhtes. ⁽²⁾

⁽¹⁾ EÜT L 175, 5.7.1985, lk 40.

⁽²⁾ Määruse jõustumise kuupäev avaldatakse Euroopa Ühenduste Teatajas.

LISA

A. Koostöö Ühisuuringute Keskusega

- Keskkonnaalaste mõõtmismeetodite ühtlustamine. ⁽¹⁾
- Instrumentide kalibreerimine. ⁽¹⁾
- Andmete esitusviisi standardimine.
- Uute keskkonnaalaste mõõtmismeetodite ja -instrumentide väljatöötamine.
- Muud ülesanded vastavalt agentuuri tegevdirectori ja Ühisuuringute Keskuse peadirectori kokkuleppele.

B. Koostöö statistikaametiga

1. Süsteemis kasutatakse võimalikult ulatuslikult statistikaameti ja liikmesriikide riiklike statistikateenistuste statistilist teabesüsteemi.
2. Keskkonnaalases statistikaprogrammi osas lepivad kokku agentuuri tegevdirector ja statistikaameti peadirector ning see esitatakse kinnitamiseks agentuuri haldusnõukogule ja statistikaprogrammi komiteele.
3. Statistikaprogrammi väljatöötamine ja rakendamine toimub selliste rahvusvaheliste statistikaasutuste nagu ÜRO Statistika komisjoni, Euroopa Statistikut Konverentsi ja OECD töö raames.

⁽¹⁾ Koostöö puhul nendes valdkondades tuleb võtta arvesse ka ühenduse etalonainete keskuse tegevust.